

[Poul Dam.]

med kommunalvalget. Det gjorde det nu ikke, det hang sammen med en invitation fra økonomiministeren, som vi synes det ville være uhøfligt ikke at efterkomme. Men det hænger også sammen med, at vor indstilling i det hele taget er, at et oppositionsparti har pligt til at yde bidrag til folketingsarbejdet ved at fremsætte egne forslag, enten de er fuldt udarbejdede i lovsform — og det kan de jo kun på de områder, hvor det ikke er nødvendigt at benytte den særlige ekspertise, som ministeriernes embedsmænd udgør — eller i beslutningsform, som det er nødvendigt, hvor man i det store og hele må holde sig til principperne.

Beslutningsforslag må nødvendigvis, som jeg tror hr. Poul Schlüter sagde, blive forholdsvis vage derved, at der er mange detaljer, også mange praktiske problemer, som man ikke kan komme ind på. Når vi har valgt beslutningsformen, er det selvfølgelig i erkendelse af, at vi mangler den sagskundskab, som embedsmænd ville kunne have givet os — og som vi da måske kan få engang med tiden, hvem ved? — men også i erkendelse af, at når man fremsætter et forslag i paragrafform, er det alt for let at afvise forslaget hovedpunkter ved at gribe fast i en eller anden detalje. Jeg vil da gerne tilføje, at efter at jeg har taget mig tid til i dagens løb at læse det forslag til en pensionsreform, som er kommet fra socialministeren; har jeg opdaget, at det ikke er spørgsmålet om, hvorvidt det er lovforslag eller beslutningsforslag, der afgør, hvad der er vagt og uklart; der er faktisk i vort vage pensionsreformforslag betydelig flere konkrete principper end i det forslag, som vi skal drøfte en anden dag.

Jeg blev en lille smule bange for hr. Poul Schlüter, da han sagde, at forhandlinger sker bedst på grundlag af regeringsforslag. Jeg tror ikke, det er rigtigt altid. Det er da klart, som jeg har sagt ved tidligere lejligheder, at regeringen har hovedinitiativet i lovgivningsarbejdet, og at det, der skal gennemføres, nødvendigvis må laves på grundlag af regeringsforslag. Men for at regeringsforslagene kan blive ordentligt gennemdrøftet, må der komme modstående oppositionsforslag, og for at der kan laves noget fornuftigt i fremtiden, når vi har en anden regering, er det nødvendigt,

at den nuværende midlertidige opposition forbereder sig i tide og fremsætter sine forslag i tide, og det vil vi altså gerne være med til.

Flere af de borgerlige partiers ordførere og også økonomiministeren talte om det skrækkelige præg af socialisme og den socialistisk teoretiske måde, som forslagsstillerne havde anlagt, og var meget forskrækkede over det. Forskrækkelsen blev ikke delt af hr. Sigsgaard og fru Hanne Reintoft; de havde et noget andet forhold til disse forslag og et noget andet syn på deres forhold til socialisme.

Jeg var noget ked af det, ikke fordi man nu beskylder os for at være socialister, for det er vi da heldigvis, men fordi man benyttede denne udskældning — ja, en venlig udskældning, men alligevel en udskældning — i stedet for en argumentation. Det er jo meget let at fortælle, at et forslag er socialistisk, og så nøjes med denne udtalelse i stedet for at give en nøjere forklaring på, hvorfor de enkelte forslag ikke kan lade sig gennemføre. Det blev i stedet for en argumentation nogle forholdsvis løse påstande om en tyrkertro på staten, en drøm om statsdirigering, en tro på alting i bånd — nu har jeg vist fået alle de borgerlige partier med. Jeg må sige, at det er en betegnelse, som vi ikke er spor glade for. Vi tror ikke så forfærdelig meget på staten, som den har været hidtil. Vi tror ikke så meget på en dirigering ved den hidtidige stat, og vi tror slet ikke på alting i bånd. Jeg personlig har siden min tidligste ungdom haft et princip, som jeg tror økonomiministeren kender, nemlig et valgsprog, der hed: Staten stærk og folket frit! Det stod for et parti, der for længst er forsvundet, men som nogle af os havde noget at gøre med.

En stat, som lægger alting i bånd, er ingen rimelig stat. Det er efter min mening heller ikke en sand socialistisk stat, det er en parodi på socialismen, og det er ikke det, vi ønsker os. Jeg forstår godt, at den traditionelle stat, som er udsprunget af enevælden, hvor staten stod i modsætning til befolkningen, kan fylde folk med skræk; men det er ikke den stat, vi tænker os, og det er ikke den stat, vi drømmer om at få i fremtiden. Det, som man her kalder statsdirigering i vore forslag, kunne man fuldt så vel kalde folketingsdirigering. Der er tale om